
НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ ЛОБІСТІВ УКРАЇНИ

20.11.2025 № 1

Про надання роз'яснення

щодо термінів «прозорість, доброчесність, етичність»

1 вересня 2025 року в Україні почав діяти Закон України «Про лобіювання»- далі «Закон», ухвалений Верховною Радою України 23 лютого 2024 року. Цей Закон започаткував нові правила взаємодії між бізнесом, громадськими структурами та державними органами — відкриті, прозорі та контрольовані.

З метою реалізації цього механізму уряд України ухвалив кілька важливих рішень. Зокрема, постановою Кабінету Міністрів від 15 жовтня 2024 року № 1175 затверджено Положення про Реєстр прозорості, а постановою від 1 жовтня 2024 року № 1128 — «Правила етичної поведінки суб'єктів лобіювання», підготовлені Національним агентством з питань запобігання корупції.

У цілому ці нормативні акти є складовою реформи, спрямованої на легалізацію та впорядкування лобістської діяльності в Україні, з метою забезпечення більшої відкритості та підзвітності у взаємодії між бізнесом, громадськістю та органами влади.

Сутність прозорості у діяльності лобіста

Термін «прозорість» у контексті Закон України «Про лобіювання» означає публічність, відкритість та підзвітність процесів лобістської діяльності — тобто переміщення впливу від «за кулісами» до чітко регульованої, відомої громадськості діяльності і передбачає:

- ведення Реєстру прозорості — інформаційно-комунікаційна система, де фіксуються суб'єкти лобіювання, їх клієнти, предмети впливу та звіти;
- доступ громадськості до цих даних, для розуміння, хто і як впливає на рішення влади;
- регулярна звітність лобістів щодо своїх дій, витрат, зустрічей з представниками влади;
- дотримання етичних стандартів і правил, що забезпечує здійснювати лобістську діяльність відкрито, доброчесно та без ознак корупції, а сам процес впливу на ухвалення рішень не був прихованим, непрозорим чи ризикованим із точки зору зловживань.

Отже, прозорість діяльності необхідна для того, щоб лобіювання відбувалося в межах Закону, було підзвітним суспільству й сприяло чесному діалогу між Владою, Бізнесом і Громадськістю, як це прийнято у демократичних країнах ЄС.

Сутність доброчесності як професійної цінності

Доброчесність — це моральна чесність, послідовність і відповідальність у діях. Це здатність залишатися вірним принципам навіть тоді, коли це не вигідно.

Для лобіста доброчесність — не просто красива ідея, а **умова професійної діяльності**. Адже саме від репутації лобіста залежить, чи будуть його сприймати як чесного посередника, чи як маніпулятора, який просуває інтереси «за кулісами».

Основні риси доброчесного лобіста:

- чесність і прозорість у взаємодії з владою та суспільством;
- дотримання закону і професійних стандартів;
- відповідальність перед громадянами;
- небайдужість до соціальних наслідків власної діяльності.

Сутність етичності, як система моральних професійних цінностей

Етичність — це не лише норми поведінки. Це внутрішній компас, що визначає шлях лобіста серед складних перехресть інтересів, впливів і рішень.

Для професійного суб'єкта лобіювання система моральних професійних цінностей — це про чесність, про прозорість, відповідальність та повагу. Етичність формує довіру, а довіра є винятковою основою партнерства.

Бути етичним — означає не лише діяти правильно, а й мислити справедливо, оскільки справжнє лобіювання починається там, де інтерес суспільства поєднується з принципами честі і гідності.

**З ПОВАГОЮ
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ НАЛУ
ЛОБІСТ
ІРИНА ШАПОВАЛОВА**

